

Juridische updates

Een overzicht van nieuwe en lopende procedures

Broers schuwen gif en illegale vangmiddelen niet voor hun eigen ‘jachtplezier’

Op 21 januari werd een nieuwe zaak ingeleid voor de Rechtbank van eerste aanleg Gent waarvoor Vogelbescherming Vlaanderen zich burgerlijke partij stelde.

Illegale praktijken onder het mom van wildbeheer

In februari 2023 trof de dienst Natuurinspectie in een bos in Elene-Zottegem verschillende onrustwekkende zaken aan: een veerklem gemonteerd op een paal (een opstelling die courant gebruikt wordt voor de illegale vangst van roofvogels en marterachtigen), een vossenstrop, een put/lokvoederplaats voor vossen met restanten van vogelkadavers erin, nog meer illegale vangmiddelen (o.a. kooival met drukplaat en klapkooi), een dode haan waarbij na toxicologisch onderzoek bleek dat het dier ingespoten was met het giftige Cycocel, een voederconstructie waarrond minimum 8 half-tamme fazanten rondliepen en een open voliëre met 6 gekweekte fazanthennen met doorstoken neusvliezen.

Het bos is in eigendom van twee broers, beiden jachtrechthouders ervan. In de auto van een van de twee trof Natuurinspectie een geladen geweer met verboden loodhagel, verboden geluiddempers en nachtkijkers en een hele hoop munitie waaronder nog meer loodhagel en grijze buisisolatie wat gebruikt wordt bij nachtelijke stroperij om te kunnen jagen vanuit de auto. In de jachthut op het terrein werden ook verschillende gifpen en parafernalia (nieuwe en gebruikte spuiten, naalden en wegwerphandschoenen) gevonden om lokaas mee in te spuiten, waaronder Temik en 1,5 liter Cycocel. Cycocel wordt gebruikt om giffeieren en giflokazen te bereiden om zo illegaal roofdieren te doden.

Zelf legden de broers ongeloofwaardige verklaringen af. Het gif zou gebruikt worden om ratten te verdelgen of vangen. De ingegraven karkassen van pluimvee dienden om vossen 'bij te voederen'. De aanwezige fazanten zouden van een aanpalend jachtrevier komen, een andere Wildbeheereenheid. Dat er een veerklem was opgesteld wisten ze niet (meer).

Predatoren vergiften omwille van de concurrentie voor de jacht

De feiten zijn verontrustend en betreurenswaardig. Het is de beklagden erom te doen opgekweekte fazanten als gemakkelijk bejaagbare 'boskippen' uit te zetten voor het 'plezier' van het jagen. Zo willen ze een mooi tableau kunnen aanbieden. Blijkbaar worden alle middelen daarvoor als gepast gezien, inclusief illegaal uitzetten van gekweekte dieren en het gebruik van vergiftigd lokaas, illegale klemmen en stroppen om natuurlijke predatoren - zoals vos en roofvogels - illegaal uit te schakelen aangezien ze die dieren als concurrenten zien in hun 'wildbeheer'.

De zaak wordt op 18 maart gepleit.

Lopende rechtszaken

Massale uitzet wild Hasselt
> 500 uitgezette eenden

Illegale raveparty Brustem
Eikelmuis, ree, das, vogels

Uitzet van wild Knesselare
Fazanten

Uitzet van wild Mol
> 500 tamme eenden

Illegale uitzet wild Boutersem
Illegale uitzet fazant

Hamsterzaak
VBV en Dryade vzw vs. Vlaamse Overheid

Jachtrechten Sigmagebied 'Groot Broek'
VBV vs. De Vlaamse Waterweg en kasteelheer

Illegaal bezit en uitzet fazant Hoogstraten
486 fazanten verspreid over 5 van 8 beklagden

Illegale uitzet wild, stroperij en jachtinbreuken Zottegem
Gifstoffen en -lokazen, uitzet fazant, stroperij
Pleitzitting dd. 18/03/2025

Internationale vogelhandel, ringenfraude en bendevoorming
Vonnis dd. 24/01/2025

INLEIDENDE ZITTING

RECHTZAAK LOOPT/
UITWISSELING/
CONCLUSIES

PLEITZITTING

VONNIS

Gemiste kans in zaak rond bende- vorming en illegale vogelhandel

Slechts 3 van de 9 beklaagden schuldig bevonden, ondanks vast- stellingen van Natuurinspectie

Op 24 januari viel voor de rechtbank van 1e aanleg in Antwerpen een uitspraak in de rechtszaak rond bendevorming en illegale vogelhandel van inheems beschermde en exotische vogels. 9 beklaagden waaronder 2 ondernemingen stonden terecht. De feiten speelden zich af in de regio's Geel, Mol, Dessel, Dendermonde, Brussel en Aalst.

6 van de 9 beklaagden werden volledig vrijgesproken. De andere 3 beklaagden werden voor enkele feiten vrijgesproken en kregen voor de andere feiten relatief lichte straffen, nl. geldboetes tussen € 11.200 en € 36.000, met uitstel van 3 jaar. De burgerlijke partijstelling van Vogelbescherming Vlaanderen werd deels onontvankelijk verklaard.

Teleurstelling primeert

Deze uitspraak geeft een vreemd signaal. Ringfraude en schriftvervalsing vormen een vrijgeleide voor illegale vogelhandel. Bovendien bleken de beklaagden allemaal goed georganiseerd en verschillende beklaagden hadden banden met elkaar. We mogen zelfs veronderstellen dat het bewijsmateriaal tijdens de verschillende huiszoeken slechts een klein topje van een enorme ijsberg vormde. Als dan slechts 3 van de 9 beklaagden veroordeeld worden, vinden wij dat de stem van de betrokken vogels en de ecologische schade die hen wordt toegebracht, onvoldoende gehoord is. Een gemiste kans want het gevoel van straffeloosheid primeert. En dus mogen we terecht teleurgesteld zijn.

Recht op eerlijk proces

Hoe komt het dat ondanks overtuigende bewijzen die de schuld van de betrokkenen aantonen, maar liefst 6 van de 9 beklaagden de dans hebben kunnen ontspringen? De eerste feiten die aanleiding hebben gegeven tot deze uitspraak dateren reeds van het voorjaar 2019. Het vergt uitzonderlijke inspanningen van de dienst Natuurinspectie om in zulke complexe dossiers alle elementen van een netwerk tot op de bodem uit te zoeken. Wegens een structureel gebrek aan mensen en middelen een uitdaging. Na de eerste onderzoeken bij de veroordeelde vader en zoon, kwamen ook andere beklaagden in het vizier waarna een huiszoeking op een nieuw adres werd georganiseerd. Zo'n intrusieve onderzoekshandeling is - terecht - verbonden aan een reeks vereisten. Voorafgaand de huiszoeking moeten er bijvoorbeeld voldoende ernstige aanwijzingen zijn met betrekking tot het bestaan van een misdrijf. Uit de feiten concludeert de rechter dat deze ernstige aanwijzingen er - evenwel onopzettelijk - onvoldoende waren op het moment van de huiszoeking waardoor deze als onwettig moet worden beschouwd. Ongeacht dat de huiszoeking meerdere bewijs-elementen aan het licht heeft gebracht. Ter bescherming van het grondrecht 'recht op een eerlijk proces' is de rechtbank dan ook genoodzaakt om niet enkel de onwettige huiszoeking, maar ook alle resultaten van de daaruit volgende onderzoeken buiten beschouwing te laten.

Een correcte uitspraak met een wrange nasmaak. De vraag is dan vooral hoe mensen in het illegale circuit deze uitspraak beoordeelen. Zij wrijven ongetwijfeld in hun handen. Terwijl het voor onze beschermde soorten en biodiversiteit een zwarte pagina is geworden.

Gelukkig behoort deze zaak eerder tot de uitzonderingen. Zo sprak het Hof van Beroep in Gent op 7 februari een geldboete van € 40.000, een levenslang verbod op het houden van dieren én een herstelvergoeding van € 62.545,06 uit voor de man die illegaal meer dan 450 (wilde) dieren thuis in zeer slechte omstandigheden gevangen-hield. Het Hof is formeel, de achteruitgang van de soortenrijkdom is alarmerend. Personen die grote reële schade toebrengen aan de natuur en de biodiversiteit - uitsluitend uit eigen persoonlijk belang - moeten streng worden aangepakt.

© Wouter Knaepen

putter, een van de 450 wilde dieren die gevangen werden gehouden

CITES-inbreuken Maarkedal
118 CITES-soorten en
134 inheemse vogels

Illegaal bezit en handel in CITES-soorten Lievegem
100'en roofvogels

**Themazitting
Illegale vogelvangst** Temse
10 ongeringde vogels (recidivist)
Pleitzitting dd. 21/03/2025

**Illegaal bezit wild,
ringpootfraude en vangmiddelen** Oosterzele
Arrest dd. 17/01/2025

Windmolens Maatheide Lommel
Verzoek tot vernietiging
van omgevingsvergunning

INLEIDENDE ZITTING

RECHTZAAK LOOPT/
UITWIJSELING/
CONCLUSIES

PLEITZITTING

ARREST

HOF VAN BEROEP

HOF VAN CASSATIE/RAAD VAN STATE

patrijs

Hogere geldboetes voor bijzondere veldwachter en trawant op de vlucht voor routinecontrole

Op 12 december 2024 boog het Hof van Beroep in Gent zich over de zaak van illegaal bezit van patrijzen, fazanten, pootklemmen en wapens aangetroffen door de Natuurinspectie na een routinecontrole in de regio Oosterzele. De twee beklaagden - beiden jachtrechthouders en een bijzondere veldwachter - werden in september 2023 door de rechtbank van eerste aanleg veroordeeld tot respectievelijk een gevangenisstraf van 4 maanden (met uitstel), een geldboete van € 10.000 en de verbeurdverklaring van de wagen voor de eerste beklaagde en een

gevangenisstraf van 6 maanden (met uitstel) en een geldboete van € 16.000 voor de tweede beklaagde. Beide mannen gingen in hoger beroep.

Het Hof bevestigt echter de schuld en stelt dat het opleggen van een geldboete noodzakelijk en passend is als maatschappelijke vergelding en spoort de beklaagden aan om de regels voortaan wél na te leven. De verbeurdverklaring van de wagen en de gevangenisstraffen met uitstel worden niet weerhouden, maar ze worden wel veroordeeld tot een hogere geldboete van € 16.000, respectievelijk € 24.000 waarvan de helft met uitstel.

Jager op heterdaad betrapt op uitzet van wild

Openbare geruchten over fazanten die uitgezet worden in Boutersem brengen de Natuurinspectie ertoe om in de avonduren van 20 november 2023 een toezichtronde te doen in de omgeving van het jachtterrein van de beklaagde. Tijdens hun ronde kruisen ze een voertuig met daarin de beklaagde die stelt dat hij “gewoon eens over zijn jacht rijdt”. De inspecteurs treffen echter verse uitwerpselen, pluimen en veren van fazanten aan in de laadbak van het voertuig. Wanneer ze vervolgens de bandensporen volgen, vinden ze een honderdtal meter verder 10 transportdozen voor fazanten met verse uitwerpselen, fazantenpluimen en -veren en 21 levende fazanten.

De jonge dieren zijn ongeringd en hebben allen een doorboord neusvlies wat erop wijst dat ze in gevangenschap opgekweekt en gehouden werden. Omwille van de heterdaad betrapting op uitzet van wild gaan

de inspecteurs ook over tot een huiszoeking. In de woning worden allerlei wapens, voorziening van een richtkijker, een verboden warmtekijker en gifstoffen gevonden waarvan algemeen bekend is dat het wordt ingezet tegen zogenaamde ‘concurrenten van de jacht’ zoals marter, vos of buizerds. Daags nadien gaat de inspectiedienst opnieuw ter plaatse op het betrokken jachtterrein en worden nog meer lege kartonnen transportdozen gevonden alsook een tiental fazanten die duidelijk geen natuurlijk gedrag vertonen.

Er bestaat geen twijfel, de bezigheden van de man zijn uitsluitend gericht op het uitzetten van illegaal opgekweekte fazanten. Alweer een kaakslag voor de reeds kwetsbare biodiversiteit, toegebracht door een jager (verbonden aan een WBE) die het allesbehalve nauw neemt met de soortenbeschermings- en jachtwetgeving. De beklaagde zal zich moeten verantwoorden voor de rechtbank van eerste aanleg in Leuven op 4 juni.

Ook verontwaardigd? Steun onze juridische werking en help dit soort misdrijven streng te bestraffen.

Doe een gift via onze webwinkel www.vogelbescherming.be/winkel of via overschrijving op ons rekeningnummer BE61 0014 0987 7317.